

TORONTÁL

A BÁNSÁG MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA

CSÜTÖRTÖK, 1929 JULIUS 18

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Veliki
Beckerek, Obiljtyeva ucca 1. Telefon: 281 és 21

58. ÉVFOLYAM, 163. SZÁM

Előfizetési árak: évente 300, félévre 150, negyedévre 75, havonta 25 dinár. Megjelenik délelőtt.

Beográdból jelentik: Ófelsége a király tegnap reggel különvonatán megérkezett a topcsideri állomásra, ahonnan autón jött be a fővárosba.

Beográdból jelentik: Korosec közlekedésügyi miniszter tegnap Mataruskába rándult át, hogy Zsivkovity miniszterelnökkel több üggyel kapcsolatban tárgyaljon. A két miniszter ezután a közeli Studenciára rándult ki.

Beográdból jelentik: Fótity, a külügyminisztérium politikai osztályának főnöke, tegnap Zlatiborba utazott, ahol Marinkovity külügyminiszternek referált a függő ügyekről.

Beográdból jelentik: Noviszádról egy népes küldöttség járt Borota polgármester vezetésével az építészeti minisztériumban, kérve, hogy a noviszádi postaigazgatóságot ne helyezték el. Az építészeti miniszter megígérte a küldöttségnek, hogy azon esetben, ha a postaigazgatóság áthelyezése aktuális lesz, Noviszád egy postainspektorátust kap, amelynek körülbelül ugyanez a személyzete és rendeltetése volna, mint a jelenlegi igazgatóságnak.

Londonból jelentik: Kenard beográdi angol követet és meghatalmazott minisztert Stockholmba neveztek ki követnek.

Párizsból jelentik: Poincaré tegnap a tuleröltetéstől elájult, úgy hogy orvosai egy napi ágyban pihenést rendeltek neki. Állapota nem ad aggodalomra okot, úgy hogy talán a kamara mai délutáni ülésén már résztvesz.

Budapestről jelentik: A magyar buza ára a világparitáson alul van egy pengővel, amiáltal nagy exportlehetőség kínálkozik magyar búzában, amelynek minőségét a rotterdami gabonatózsde elsőosztályúnak minősítette.

TŐZSDE

Julius 17.

MA 100 DINÁR:

Budapestben . . .	10 — pengő
Zürichben . . .	9 12 sv. frank
Berlinben . . .	7 35 ar. márka
Bécsben . . .	12 42 silling
Triesztben . . .	33 59 lira
Prágában . . .	58 80 cseh kor.
Newyorkban . . .	1 70 dollár
Bukarestben . . .	298 — leu

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Olasz Bank 77, Nemzeti Bank 226.20, Pesti Hazai 201, Ganz-Danubius 107, Ganz-Villamos 76, Nasci 168, Délcukor 104.

A bolgár kormány nem tud szabadulni a makedón szervezetek hatása alól.

Szófia, jul. 18.

Az angol követségi ügyvivő tegnap meglátogatta Liapcev miniszterelnököt, akivel állítólag a sztípi eseményeket vitatta meg.

Az angol követ után a görög követ jelentkezett Liapcev miniszterelnökkel, kérve, hogy a bolgár-görög pénzügyi kérdések vitatását folytassák le. Liapcev közölte a görög követtel, hogy mielőtt Burov visszatér külföldi utjáról, azonnal folytatni fogják ezeket a megszakadt tárgyalásokat.

A párizsi sajtó élénken foglalkozik Burov bolgár külügyminiszternek Brianddal folytatott tárgyalásairól. Ezeket a tárgyalásokon, hír szerint, szó esett a jugoszláv-bolgár határcsúszásokról is. Hivatalos közleményt azonban nem adtak ki ezekről a tárgyalásokról.

A bolgár kormány Londonban és Párizsban hivatalosan közölte, hogy elutasította a jugoszláv kormány által javasolt neutrális zónát. A bolgár kormány nemzetközi határbizottság megszervezését javasolja ezzel szemben.

A Petit Parisien foglalkozva ezzel az üggyel, kijelenti, hogy az incidensekben Bulgária a hibás, minthogy az incidensek főleg jugoszláv területen játszódnak le és mert Bulgária semmitsem követett el arra nézve, hogy a piroti konferencia eredményes legyen. A jugoszláv kormány elutasította a bolgár kormány javaslatát a nemzetközi határbizottság megszervezésére — és joggal.

A ljubljana Jutro ugyancsak a sztípi eseményekkel foglalkozik és megállapítja, hogy a bolgár kormány kétségtelenül összefüggésben van az utolsó idők határcsúszásaival. Bulgária egy nagy nemzetközi kampányt kezdett ellenük és ebben Olaszország támogatja.

Nem félünk ugyan — írja a Jutro — semmiéle ellenőrzéstől, de kénytelenek vagyunk elutasítani minden beavatkozást olyan ügyekben, amelyek kizárólag a mi belső ügyeinkre vonatkoznak.

Bulgária egyezzen bele jól elgondolt javaslatunkba és mindjárt rend és béke lesz mindenfelé.

Sajnálatos, hogy míg a bolgár kormány az egyik oldalon intervenniál állandóan a nagyhatalmaknál, a másik oldalon szabotál minden közlekedési kísérletet, hogy Bulgária és Jugoszlávia közötti jóviszony helyre álljon.

Nyilvánvaló, hogy a bolgár kormány még mindig a makedón szervezet kezében van.

A mandzsuri határon farkasszem néznek egymással az orosz és kínai csapatok.

London, jul. 18.

A mandzsuri határon tizezer kínai katonát és kétezer páncélosautót összpontosítottak.

Bár pekingi jelentések arról számolnak be, hogy a kínai és az orosz csapatok között az Amur folyó mentén már összecsapások is történtek — Tokióban mégsem hiszik, hogy az orosz kormány végsőkig engedni fogja a dolgot.

A kínai kormány követe után állítólag közölte a szovjettal, hogy hajlandó a vitás kérdéseket megbeszélni, de az eddigi rendszabályaitól nem tághat.

A kormány létérdeke követelte, hogy megszállja a keleti vasutakat, minthogy az orosz szovjet-propaganda veszélyeztette a kínai kormány érdekeit. Ugyancsak ez okból volt kénytelen beírni a karbini orosz követséget is.

Nankingból érkező jelentések szerint, a helyzet teljesen komolyra fordult. A mandzsuri hatóságok elrendelték az általános mozgósítást. Több mint tizezer fehér orosz önként jelentkezett az első vonalba.

Az orosz kormány követe után állítólag közölte a szovjettal, hogy hajlandó a vitás kérdéseket megbeszélni, de az eddigi rendszabályaitól nem tághat.

Fellnert szabadlábra helyezték és helyette Bauer Gusztáv berlini lakost tartóztatták le a gyilkossággal vádoltnak.

Bécs, jul. 18.

A rendőrség hivatalos közleményt adott ki a lajzi gyilkossággal kapcsolatban. Az eddigi adatok és megállapítás szerint, Fellner András Mihálynak még mindig nem sikerült alibit bizonyítania a gyilkosság napjára vonatkozólag.

Az olasz rendőrség óriási apparátussal dolgozik a trevizói autókaramból megtörténtének a felderítésén. A rendőrség abban az irány-

ban nyomoz, hogy ki volt annak a parasztszekernek a tulajdonosa, akivel az állítólagos karambol történt és hogy ki volt az az orvos, aki az állítólag ott megsérült Fellnert beköltözte. Ha ezeket az egyéneket sikerül megtalálni, természetes, hogy Fellnert azonnal szabadlábra helyezik.

A legutolsó abbáziai hírek szerint, Fellnernek sikerült 1928 július 17-ére alibit igazolnia és így

az olasz rendőrség még tegnap este szabadlábra helyezte.

A bécsi rendőrség kérésére a berlini rendőrség letartóztatta Bauer Gusztáv berlini lakost, aki Fellnernél a gyilkosság napján együtt volt, vele az utolsó napokig levelezett, tehát tudhatta, hogy mikor érkezik Bécsbe.

Készülődés van az új bányatörvény.

Beograd, jul. 18.

A bánya- és erdőügyi minisztériumban elkészült a bányákról szóló törvényjavaslat, amelynek a letárgyalásához egy speciális szakkonferenciát hívnak egybe július 29-ikére. Erre a szakkonferenciára a központi munkáskamara titkársága meghívót kapott, de ez azt kívánta, hogy az összes munkáskamarákat hívják meg. A munkáskamarákat a konferencián Kratnik Filip ljubljana-i és Pavicsevity Ljuba, a beográdi munkáskamara titkára képviselik.

A minisztérium július 26-ikán Beográdban egy széleskörű konferenciát fog tartani, amelyre az ország bányamunkásainak összes szövetségei küldenek delegációt, hogy informálják helyzetükről és kívánásaikról a törvényjavaslatot kidolgozó bizottságot.

A bányamunkásságnak alapkövetelése, hogy a bányamunkások ne legyenek kevésbé védve, mint a többi iparágak munkásai.

Pavelics Antét és Percecs Gusztávot in contumáciám halálra ítélték.

Beograd, jul. 18.

Az állami bíróság tegnap hozta meg ítéletét in contumáciám a külföldön tartózkodó Pavelics Ante dr. és Percecs Gusztáv fölött.

A bíróság tegnap még tanukat hallgatott ki, majd a vád- és védbeszéd meghallgatása után, úgy

Pavelics Antet, mint Percecs Gusztávot az államvédelmi törvény első és ötödik szakasza alapján, halálra ítélték.

Az indoklás szerint, Pavelics és Percecs bűnösek abban, hogy

1. 1929 április 19-ikén Szófiában a vasúti állomásnál nagy néptömeg előtt beszédet mondottak az SHS állam ellen.

2. 1929 április 20-ikán megtartott banketten kijelentették, hogy illegális eszközökkel fognak küzdeni Horvátország és Makedónia függetlenségeért és egyezményt is kötöttek a makedón szervezettel.

3. Pavelics Ante április 21-ikén a sajtónak olyan nyilatkozatot adott, amelyben kijelenti, hogy minden eszközt megragad a jelenlegi államhatalom megdöntésére.

A halálos ítélet ellen a törvény értelmében nincs fellebbezésnek helye.

Harminchét millió dinár adóval tartozik Beeskerek lakossága.

1927-ben a város minden lakosára átlagosan 558 dinár adót vetettek ki.

Beeskerek város pénzügyi helyzete — számokban.

Beeskerek, jul. 18.

Sztefánovity Nikola beeskerei polgármester a legutóbbi városi közgyűlésen részletes jelentést olvasott fel a város közigazgatási tevékenységéről, valamint a város pénzügyi és gazdasági helyzetéről és exozéjából érdekesnek tartottunk néhány részletet ismertetni.

Beeskerek város iktatóhivatalába 1928-ban 35.072 ügyirat futott be, a folyó évben pedig május 31-ikéig bezárólag a közigazgatási iktató 13.115 ügyiratot, a katonai nyilvántartó iktatója 1220, az árvaszék iktatója pedig 595 ügyiratot iktatott. A városi tanács az idén 24 ülést tartott, amelyeken 1918 ügyben határozott. A városi képviselőtestület kétszer ült össze közgyűlésre és ezeken 68 ügyben döntött.

A városi főszámvevőségen a házialap könyvelésével azsurban vannak, a kövezési-, a Bégapartalap és a villanytelepi alap könyvelését 1928. év végéig lezárták, az általános depositok könyvelését 1927-re befejezték, az 1928. évre folyamatban van. Az okok, amelyek miatt a városi főszámvevőségen hátralékokban vannak a munkával a következők: A főszámvevőség munkaerőinek gyakori elvonása más ügyosztályokba, egyes tisztviselők betegeskedése, a múlt évben bekövetkezett gyakori személyi változások folytán a számvevőség sok időt vesztett a járandóságok kiszámításával és folyósítás elrendelésével, a sűrűn követelt statisztikai kimutatások miatt és végül a város fejlődésével a tisztviselők létszáma már nem volt elegendő a gyorsított munkamenet ellenére, a könyvelés naponkénti elvégzésére.

A zárszámadások az 1924-es, 1925-ös és 1926-os évre elkészültek és a tanács ezeket letárgyalta. Az 1927-es és 1928-as évre a zárszámadásokat csak a főkönyvek lezárása után szerkesztik meg. A villanytelep 1924., 1925. és 1926. évi zárszámadásai elkészültek, de letárgyalásuk még nem történt meg.

Részletesen emlékeznek meg a jelentés a város kölcsöneiről.

Beeskerek legrégebb kölcsöne 1884-ről kelt és 54.000 koronáról szól,

mely összeget a város a színház javítására vette fel a Pesti Hazai Első Takarékpénztártól. 1890-ben 460.000 korona, 1892-ben 330.000 korona és 130.000 korona, 1895-ben 416.000 korona, 1897-ben 300.000 korona, 1902-ben 440.000 korona, 1909-ben 200.000 korona és 1911-ben 1 millió 400.000 korona kölcsönt vettek fel különféle budapesti pénztintézetektől, a villanytelep, az akkori Aradáci és Váraljai ucca kikövezésére, a Kralja Alekszander laktanya kibővítésére, a Kralja Petra (volt honvédlaktanya) építésére, a városi adósságok rendezésére, a Béga-hidak emelésére, a keramit utca építésére és végül a Pasityeva és Etesova uccai iskolák, valamint a városi vágóhid építésére.

A város háboru előtti adósságai 3 millió 774.000 koronát tesznek ki, vagyis 943.500 dinárra ruagnak.

1918 végéig 147.316 dinárt fizettek le a kölcsönökből és így a város jelenlegi háboru előtti adóssága 796 ezer 184 dinár és a kamatok. A városi költségvetésekbe nem irányoznak elő törlesztést, mert a pénzügyminisztérium az 1927. évi költségvetésből törölte a tételt azzal, hogy

erre a célra nem kell kiadást előirányozni, amíg a Magyarországgal szembeni magánköveteléseket nem rendezik.

A háboru alatt, 1916-ban és 1918-ban a város 43.673 dinár értékben jegyzett hadikölcsönöket.

A Narodna Banka beeskerei fiókjánál a város lombardozta 250.000 dináros és 7 százalékkal kamatozó állami beruházási kölcsönét és erre 169.000 dináros kölcsönt vett fel 8 százalékos kamattal. Ezen összegből 1927-ben a munkanélkülieket látták el, 1928 októberében és novemberében a város egy millió dináros rövid lejáratú kölcsönt vett fel az elmúlt évekről felgyülemlett számlák kiifizetésére.

A városi pénztár kimutatása szerint a likvidált, de még ki nem fizetett számlák 1929 április 12-ikén, vagyis az új polgármester hivatalba lépésekor, 1 millió 422.000 dinárt tettek ki (beszámítva az államnak járó 367.000 dinár adót is), május huszonegyedikén ez az összeg 1 millió 679.885 dinárra adt.

Hogy a községi pótdadóból az előirányzott pótdadónál mennyivel kevesebb folyt be évről-évre, arra jellemzésül négy év kimutatását közli a polgármester.

1925-ben előirányoztak 7 millió 893.853 dinár városi pótdadót — befolyt 6 millió 728.824 dinár.

1926-ban előirányoztak 5 millió 521.674 dinár városi pótdadót — befolyt 4 millió 562.765 dinár.

1927-ben előirányoztak 5 millió 747.500 dinárt — befolyt 3 millió 478.434 dinár és

végül 1928-ban előirányoztak 5 millió 607.176 dinárt és befolyt 4 millió 326.465 dinár.

Négy év alatt 5 millió 673.806 dinár városi pótdadóval maradt adós Beeskerek lakossága.

A jelentés további részében az adóhivatalnál uralkodó helyzetet ismerteteti és kifejti, hogy az állami adók és pótdadók főkönyvét 1927. év végéig, a kamarai illetékek főkönyvét 1925-ig, a jövedelmi és vagyonszámla főkönyvét 1924-ig, a hadiadót 1927-ig, a fegyverviselési adót 1928-ig, a hadmentességi adót 1918-ig, a forgalmi adót 1928-ig, az önkormányzati és magánalkalmazottak adókönyvét 1927-ig, a tartományi, községi és iskolai pótdadót 1926. év végéig zárták le. Mint a fentiekből kiténik, még sok munka vár a városi adóhivatalra, de a polgármester — a jelentés szerint — bizik benne, hogy az adóhivatal tisztviselői segítségével,

ez év végéig feldolgozzák a hátralékokat.

Beeskerek lakossága jelenleg 37 millió 22.659 dinár adóval van hátralékban,

ebből: állami adó és pótdadó 9 millió 215.107 dinár és városi pótdadó 8 millió 427.314 dinár. A hátralékokból természetesen jelentős összeget kell majd leírni, részben behajthatatlanság címén, részben pedig azért, mert a fellebbezések folytán az adók egy részét törlik.

Összehasonlításként érdekes a kimutatás az a része, amely Beeskerek lakosságának egy évi adóösszegeit ismerteti.

1927-ben Beeskerek lakosságára 28 millió 336.052 dinár adót vetettek ki, vagyis minden lakost 558 dinár adóval terheltek meg.

Az apa a fia ellen.

Elvitte édesapja kocsiját, lovát és amikor tiltakozott ez ellen, kiteszkelte.

Beeskerek, jul. 18.

Gájin Vlada beeskerei földműves tegnap megjelent a beeskerei ügyészségen és bünvádi feljelentést tett felnőtt fia, Gájin Ljuba ellen, aki szerinte, érzékenyen megkárosította. Gájin feljelentésében előadta, hogy fia a legutóbbi időkből az ő házában lakott, szerdán azonban véglegesen elhagyta a szülői házat és feleségével a Djurdja Szederevca uccába költözött. A hurcolkodás alkalmával magával vitte kocsiját, lovát és a vadonutaj lószerszámot és amikor felelősségre vonta eljárásáért, galléron ragadta és saját há-

zából kidobta. Gájin Ljuba édesapja házából egy kocsira való búzát, a határban fekvő földjéről pedig két kocsiakomány búzát hordott el és édesapjának mintegy hétezer dináros kárt okozott. Gájin Vlada lopás büntetése címén tette meg a feljelentést és kérte, hogy az elszállított holmit vegyék zár alá, mert az a gyanúja, hogy fia elulajdonítja. Draskovity Milán ügyész helyettes a bünyügyi zárlat elrendelését javasolta Maszlovski Vladimir vizsgálóbíróknak, aki megindította a vizsgálatot a feljelentés ügyében.

Kommunista röplapokat terjesztettek Beeskerek harmadik külkerületében.

Ujabb letartóztatásokat eszközölt a rendőrség.

Beeskerek, jul. 18.

Keddről szerdára virradó éjjel a beeskerei harmadik külkerületben szolgálatot teljesítő rendőrszolgálatosok arra lettek figyelmesek, hogy az utcán elszórtan röplapok hevernek. A legközelebbi lámpa fényénél elolvasták a röplapok egyikét és megállapították, hogy a röplapok lázító tartalmuk és kommunista szervezkedésre hívják fel a lakosságot. A rendőrség azonnal szigorú nyomozást indított és megállapította, hogy

az éj leple alatt számos ház udvarába dobtak be kommunista tartalmu röplapokat.

A rendőrség széleskörű nyomozást indított a röplapok terjesztői után és munkásságának szerda délutánra sikere is volt, amennyiben több egyént tartóztatott le, akikről az a gyanú, hogy résztvettek a terjesztésben.

Az éjjel folyamán harminc helyen tartották házkutatást és ezek során újabb terhelő adatok birtokába jutott a rendőrség.

Hír szerint, nincs kizárva, hogy a már letartóztatott 45 gyanúsított és az újabb röplapterjesztők között bizonyos összeköttetés áll fenn és ezért a rendőrség a nyomozást ebben az irányban is kiterjesztette.

Kirándulás a plitvici tavakhoz, Szlovéniába és az ausztriai hegyóriásokhoz.

Jelentkezéseket a „Torontál” kiadóhivatala fogad el.

Beeskerek, jul. 18.

A Fruskagora turistaegyesület augusztus 10-ikén nagyszabású kirándulásra indul és a mai viszonyok figyelembevételével, meglehetősen mérsékelt áron teszi lehetővé a résztvevőknek az ország festői vidékeinek és Ausztria legszebb részeinek a megtekintését.

A 19 napra tervezett kirándulás összes vasúti, autóbussz, kocsis stb. költsége körülbelül 800 dinár lesz,

az egyéb költségek pedig (szálloda, ételmezés stb.) mintegy 1800 dinárra ruagnak személyenként. A beeskerei és a bányászati résztvevők augusztus 10-ikén 0 óra 3 perckor, (vagy autóbusszon reggel fél 8 órakor) indulnak Noviszádra és ott csatlakoznak a délután 17 óra 36 perckor induló bácskai kirándulókhoz. Az utirány innen Sztárapazova, Zágreb, Lesce, (a 2198 méter magas Mál Sztol megtekintése), Jeszenica, Kranj, Kokra, Cseszke Kocse, innen autón átutaznak Ausztriába, — Villachba és Klagenfurtba, ahol megtekintik a várost. Kirándulás a Wörthi tóhoz, hajón körülutazzák, a ta-

vat Veldenig, majd visszatérnek Villachba. Kirándulás az Ossiaci tóhoz (utazás a Kanzelra) a Spittal—Millstadi tóhoz és a drávamenti Spittalba. Innen Linzbe, majd autóbusszon a Gross-Glockner hegyóriásokhoz. Visszatér Szlovéniába. Kirándulás a Triglarra (2863 m) a triglari tóhoz, Drkinjba, a festői Száva vízéhez, a bohini tó megtekintése. A kirándulás legközelebbi állomása Bléd (séta és fürdés) a híres vintgari vízese és Ljubljana város megtekintése. Utazás Karlovácig és innen

kirándulás az ország vadregényes vidékére, a plitvici tavakhoz.

(Fürdés, séta, csónakkirándulás stb.) Az utazás résztvevői augusztus 28-ikán, szerdán éjjel 23 óra 20 perckor érkeznek vissza Noviszádra. A Beeskerek és Noviszád közötti utiköltségről minden utas külön gondoskodik.

Jelentkezéseket a Torontál kiadóhivatala fogad el augusztus 3-ikéig bezárólag. A jelentkezéssel egyidejűleg 500 dinárt kell előlegképpen lefizetni.

A legjobb gramofon márkák A legjobb slágerlemezek részletfizetésre

Julius 18
Gk.: Ato
kelte 4-1
15 37 ó

•••••

Kine

térium

Beeske

Beslity

mérnö

építés

spekto

nikai

Egyide

techni

nökség

vojins

techni

Jelena

A b

posta-

zotta

ta-

tisztvi

13-iká

gressz

ta-, tá

alkalm

te rés

Grlity

vett

noviy

nyug-

és az

a mi

építés

vözlő

vitatt

fonsz

helyz

ti jav

minis

tott a

és te

ció sz

hogy

tőség

ni.

A

szüle

duna

mány

nagy

kiáll

tartá

az el

állita

zott

gyob

sége

ner

mári

nem

ról

é

Az

győz

és le

Buz

Teng

Buz

Teng

Buz

Teng

Buz

Teng

Buz

Teng

Buz

Teng

Buz

Teng

Buz

Teng

Buz

Teng

Buz

Teng

Buz

Teng

O.R.I.E.N.T B.I.O.S.K.O.P

Csütörtökön, július 18-án 5, 7 és 9 órákor Pénteken, július 19-én 5, 7 és 9 órákor

Tea hármásban.

Pikantériák a házibarátról és a féltékeny férjről. Izzalmas jelenetek a legénylakásban.

Főszereplők: LEW CODY és AILEEN PRINGLE.

Amanullah — nem nullah. Rómából jelentik: Amanullah, a száműzött afgán király, tegnap megérkezett Rómába. Az örök város egzotikus vendége nem ment szállodába és nem bérelt ki egy egész emeletet, hanem egyszerűen megszállt a római afgán követségen. Európai embernek mindenestre szokatlanul tűnik fel, hogy a száműzött uralkodó éppen hűtlen hazája idegen országban levő képviselőinél vegyen szállást. Ha jól emlékszünk, hasonló esetre nem is volt példa a világ történetében. Az afgán helyzet alapos ismerői azonban nagyon jól tudják, mi rejlik amögött, hogy Amanullah Rómában nem hotelben szállt meg. Az új afgán uralkodó, Habibullah,

egyelőre annyira le van foglalva Amanullah reformjainak visszacsínálásával, hogy elfelejtette a külföldi afgán képviselőket pénzzel ellátni. A követségek erre való tekintettel, még ma is Amanullah pártján vannak, mert annak még mindig van pénze bőségesen. Szívesen adtak tehát szállást Amanullahnak, a régi gazdának, aki a multban fizette őket. Amanullah pedig befészkelte magát az afgán követség épületébe és egyelőre semmi hajlandóságot sem mutat arra, hogy onnan távozzék. Ő is, meg régi követei is abban a meggyőződésben vannak, hogy aki fizet, az a gazda! Tehát Amanullah nem is olyan nagy nullah...

A férfiak is retikült fognak hordani,

A kemény gallér csökkentli a férfiak munkaképességét.

London, jul. 18.

Az idei nyár némi változatosságot hozott Angliában az egyesületi szervezkedés terén, mert — mint már rövid tudósítások erről be is számoltak — párt alakult a férfiak öltözködésének megreformálására. A mozgalom a Times kitűnő cikkírója, Mr. Jordan szerint, nagy lépésekkel halad előre.

Már most az érdekelne bennünket, hogy milyen reformokat kíván ez a hangos társaság. Nos, a kívánságok egyelőre csak negatív oldalról nyerne megjelölést. Bizonyos ugyanis, hogy a reformátorok egyöntetűen gyűlölik a keménygallért, a nyaknál szorosan záródó inget és a fűzős cipőt. A hosszunadrág és a mellény körül már megoszlanak a vélemények. A harcban természetesen az egészségügyi szempontok játszó a rohamcsapatok szerepét. Lewin Oktávia orvosnő a minap tartott gyűlésen nagy beszédben fejtegette, hogy

a nők azért kerekedtek felül a férfiakon, mert nekik szabad — a nyakuk.

A kijelentés nyomán támadt derültségre a tudós hölgy komolyságra intette hallgatóit, majd így folytatta:

— Nincs az a férfi, aki a munkateljesítménye maximumát tudná nyújtani, ha kemény gallér van a nyakán. A testi munkáról nem is beszélve, hogyan lehetne szellemileg is kiadósan dolgozni, amikor az agy nem láthatja el magát szabadon és kellő itemben az élető vérről? Hány embert ért már gutaütés az íróasztalánál a gallér miatt! Mindazok a szellemi munkások, akik nagy eredményekkel gazdagították az emberiséget,

vagy gallér nélküli dolgoztak, vagy pedig gondoskodtak arról, hogy a gallérjuk kellő távolságra álljon el a nyaktól.

A kitűnő orvosnő egyébként nem hive annak, hogy a férfiak ezentúl gallér nélkül járjanak s nem tör lándzsát az ugynevezett Robespierre-ing — nálunk apacsingnek hívják — mellett. Ennél a pontnál aztán meg is szűnik a mozgalom egysége. Nagy tábora van a gallérellenes pártnak és sok hívet vonultat fel a gallérreform pártja is.

Pusztuljon tehát a kemény gallér és éljen a tágira nyitott puha gallér, amely a nyakat legfeljebb az ádámcsutka kezdetéig takarja, el. Ezzel rendben is volnánk. Van azonban ennél nagyobb probléma is. Milyen jó volna például megszabadulni kánikula idején a kabátból és mellénytől. Igen ám, ha azok a zsebek nem lennének annyira szükségesek. Éppen

a zsebkérdés az, — ne tessék átvitt értelemben felfogni — ami a komoly reform legnagyobb akadályja.

Egy lelkes hölgy, aki együttérez a férfakkal, azt tanácsolja, — amire különben már az olvasó is gondolhatott, hogy

a férfiak is hordjanak — retikült.

A legnehezebb probléma a nadrág kérdése. Mit lehetne hosszú nadrág helyébe tenni? Angliában vagyunk s így nem csoda, ha sokan a „kilt” mellett foglalnak állást. A kilt az a férfiszoknya, amelyet a meztelen térdű skót katonák hordanak. A kilt eredete kétségkívül az a vörös tunika, amelyet hajdanában a római katonák bőr „nadrágtartóval” viseltek. A legnagyobb népszerűségnek azonban a rövid turistadrág örvend a mozgalom körében. Az a turista nadrág, amely szabadon hagyja a térdeket. Ez volna főként a munkaruha.

Rövid turistanadrág, könnyű kabát és a nyaktól messze elálló gallér.

Ime ilyen problémák foglalkoztatják napjainkban a férfienemet.

BALKÁN BIOSKOP Csütörtökön, jul. 18-án 5, 7 és 9 órákor

JÖNI JÖNI

Vigyázzatok leányok

Olive Borden és Antonio Morenoval. Előkészítetlen Szenes Béla nagy sikert aratott vígjátéka: NEM NŐSÜLÖK.

Csábitók.

Gyönyörű filmjáték 7 felvonásban. Főszereplők: Dione Ellis, J. Farrel, Mac Donald és Nick Stuart.

Füredődresszek, frottirlepedők,

füredőköpenyek és ehhez való anyagok, gyermektrikók és szokerlik a legnagyobb választékban 1064

RÖVIDÁRU Rt. „Az arany kalapáchoz” NÉPBANK-ház

Az *En Ujságom*, 6—10 éves gyermekek képes irodalmi lapja, szerkeszti Gaál Mózes. Szébbnél-szebb elbeszélések, mesék, versek, tréfák, rejtvények és szerkesztői üzenetek tartikják a lapot. Megjelenik minden héten. Előfizetési ára negyedévre 25 dinár. Az *En Ujságom* előfizetői 15 dinár kedvezményes áron szerezhetik meg Az *En Ujságom* könyvei című regénysorozatot. Együttes előfizetési ára negyedévre 40 dinár. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrassy ut 16.

Biztos egzisztencia!

A város központjában egy jóforgalmu üzlet, más vállalkozás miatt, azonnal **bérbeadó.**

Cím a Torontál kiadóhivatalában.

Irodistakisasszony

kezdő fizetéssel azonnalra **felvétetik.**

Cím a Torontál kiadóhivatalában.

Mélyen leszállított áron

kerülnek eladásra az összes női- és férfi **füredőruhák, füredőcipők, sapkák** és az összes nyári árak

MAKSIM STEIN rövidáruüzletében, 1187

a „TURUL”-cipőüzlet mellett. Ne mulassza el a kedvező alkalmat és nyári bevásárlásait nálam eszközölje.

RÉGISZTEM

valamikor!

BENCZE-féle PATENT
ESSLINGENI GÖRDÜLŐ FAREDÖNYÖK
a legjobbak

Mintát és árajánlatot díjtalanul küldünk

BENCZE ANTAL és FIA
ESSLINGENI GÖRDÜLŐ, ZSÁLU-ÉS-
SZÖVÖTT FAREDÖNYGYÁR
VEL.BECKEREK

PATENT-BENCZE

most!

Chamotte téglá, föld és kályhabetét

ismét kapható **Guttman-cégnél**

1181